اگر مردم ظالم را ببینند و دستان او را نگیرند [و از ظلم او جلوگیری نکنند] نزدیک است که الله همه‌ی آنان را با مجازاتی از جانب خود فراگیرد

از ابوبکر صدیق ـ رضی الله عنه ـ روایت است که گفت: ای مردم، شما این آیه را می‌خوانید که {يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ لاَ يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ} (ای کسانی که ایمان آورده‌اید به خودتان بپردازید؛ هرگاه شما هدایت یافتید آن کس که گمراه شده است به شما زیانی نمی‌رساند) درحالی‌که من از رسول الله ـ صلی الله علیه وسلم ـ شنیدم که می‌فرمود: «إِنَّ النَّاسَ إِذَا رَأَوْا الظَّالِمَ فَلَمْ يَأْخُذُوا عَلَى يَدَيْهِ أَوْشَكَ أَنْ يَعُمَّهُمُ اللَّهُ بِعِقَابٍ مِنْهُ»: «اگر مردم ظالم را ببینند و دستان او را نگیرند [و از ظلم او جلوگیری نکنند] نزدیک است که الله همه‌ی آنان را با مجازاتی از جانب خود فراگیرد».

[صحیح است] [به روایت ابوداوود و ترمذی و نسائی در «السنن الکبری» و ابن‌ماجه و احمد]

ابوبکر صدیق ـ رضی الله عنه ـ خبر می‌دهد که مردم این آیه را می‌خوانند: {يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ لاَ يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ} [مائده: ۱۰۵] (ای کسانی که ایمان آورده‌اید به خودتان بپردازید؛ هرگاه شما هدایت یافتید، آن کس که گمراه شده است به شما زیانی نمی‌رساند) و از آن چنین برداشت می‌کنند که انسان فقط باید به اصلاح خود توجه کند و پس از آن گمراهی کسی که گمراه می‌شود، زیانی را متوجه او نمی‌کند و از آنان امر به معروف و نهی از منکر خواسته نشده است! بنابراین، آنان را متوجه نمود که اینگونه نیست، بلکه از پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ شنیده است که می‌فرمود: «اگر مردم ستمگر را ببینند و با وجود توانایی بازداشتن او از ظلم، وی را از ظلم بازندارند، نزدیک است که الله همهٔ آنان را گرفتار مجازات فراگیر خود کند؛ هم آنکه مرتکب منکر شده و هم آنکه ساکت نشسته است.

http://www.sunnah.global/hadeeth/fa/show/3470